

K ČOMU JE DOBRÁ BOHOSLUŽBA?

448/2016

www.inky.sk

15. 5. 2016

Zmluva – meranie a nameranie – skúsenosť desiatku – Dar Ducha – dôvod vďaky a oslavy

Dnes slávime slávnosť Zoslania Ducha Svätého. Slávime ju v prvom rade svätou omšou. Liturgiou. Úplne rovnako, ako touto istou bohoslužbou slávime Zmŕtvychvstanie Pána, každú jednu nedeľu. Bohoslužba má v živote kresťana obrovský význam. Je považovaná za tak dôležitú, že jej vynechanie v nedeľu bez vážneho dôvodu je ťažkým (smrteľným) hriechom. Karl-Heinz Peschke poukazuje, že „synoda v Elviře (kolem roku 300) pokládá návštevu nedelňi mše za tak dôležitou, že uzavíra: „Každý, kto se zdržuje ve městě a tři následující neděle nejde do kostela, má být na nějakou dobu vyloučen, aby se ukázalo, že byl pokárán“ (kán. 21).“ Exkomunikácia za vynechanie pár nedelňých omší? Prečo? Prečo je bohoslužba tak dôležitá?

Vzťah s Bohom je odnepamäti definovaný na pojme zmluva: Božia zmluva s Noemom... s Abrahámom... Mojžišova Zmluva, definujúca starozákonnú epochu... a nakoniec Nová Zmluva, uzatvorená v Kristovi, ako vraví Písmo: „On nás urobil súcich za služobníkov Novej zmluvy, a nie litery, ale Ducha; lebo litera zabíja, kým Duch oživuje“ (2 Kor 3,6 SSV). Mimochodom, nie náhodou Pavol hovorí o Duchu Svätom v súvislosti so Zmluvou. Katechizmus hovorí, že „Nový, evanjeliový zákon je milosť Ducha Svätého daná veriacim vierou v Krista“ (KKC 1966) – inými slovami, že Nová Zmluva, to je sám Duch Svätý. A že Duch Svätý je osobne tou Novou Zmluvou, ktorú s nami Kristus uzatvára vo svojej Krvi¹. Ako to chápať? A ako to súvisí s bohoslužbou?

Ak by sme v Písme hľadali nejaké slová, ktoré by vyjadrili nejakú tak všeobecne princíp zmluvy medzi nami a Bohom, potom by veľmi vážnym kandidátom mohli byť tieto: „Dávajte a dajú vám: mieru dobrú, natlačenú, natrasenú, vrchovatú vám dajú do lona. Lebo akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám“ (Lk 6,38 SSV). Inými slovami: Dajte Bohu plnú mericu – a Boh vám tiež dá plnú mericu. Vtip je ale v tom, že Božia merica je nekonečne väčšia... Je to akoby sa sedliak a kráľ dohodli: „Ak mi ty, roľník, odovzdáš desiatok zo svojej úrody, aj ja, tvoj kráľ, ti dám desiatok z mojich príjmov z celého kráľovstva!“ To by bola dobrá zmluva, že? Teda pre sedliaka, samozrejme. Dal by niečo, trochu – a zrazu by sa stal nesmierne bohatým, pretože kráľov desiatok je nekonečne väčší!

Ježiš hovorí presne v týchto kategóriách: „Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry alebo matku a otca alebo deti, alebo polia, ³⁰ aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase, domy, bratov, sestry, matky, deti i polia, hoci s prenasledovaním, a v budúcom veku večný život“ (Mk 10,29-30 SSV). Povedané po ľudsky, obrazne, nepresne, ale výstižne: Ak ja dám 10%, Boh dá tiež 10%. Ak dám ja Bohu 100%, aj Boh mi dá svojich 100%.

Práve desiatky, o ktorých sme hovorili nedávno, nám dávajú po prvý raz ochutnať túto výmenu. Boh v Písme na jednom mieste hovorí: „Prineste celý desiatok do zásobárne, aby bol pokrm v mojom dome, a týmto ma vyskúšajte - hovorí Pán zástupov, či vám neotvorím okná neba a nevylejem na vás požehnanie viac ako dost“ (Mal 3,10 SSV). Ak sa zaviazeme Bohu, aj on príjme slobodne záväzok zmluvy voči nám. A ak my dáme svojich 10%,

aj Boh dá svojich 10% – hojnosť pozemského požehnanie. To je skúsenosť, ktorá tu je znova a znova. Scott Hahn píše: „Po finanční stránce jsme pravidelně dávali stranou ze svých úspor desátek bez ohledu na to, jak malé byly, protože jsme chtěli být dobrými správci peněz, které propůjčil do naší péče. Neustále jsme se mohli přesvědčovat o tom, jak Bůh vychází našim potřebám vstříc - vždy jsme od něj měli víc, než jsme mu sami dali.“ Podobne píše Róbert Kyiosaka, obchodník, autor bestselleru „Bohatý otec, chudobný otec“: „Můj bohatý táta rozdával jak peníze, tak vzdělání. Pevně věřil v placení takzvaných desátků. „Když něco chceš, musíš nejdřív dát,“ říkal vždycky. I když měl nedostatek peněz, daroval peníze své církvi nebo své oblíbené charitě. Kdybych vám měl předat jen jedinou myšlenku, pak by to byla tato: kdykoliv vám něco „chybí“ nebo něco „potřebujete“, nejdříve to darujte, a vrátí se vám to mnohonásobně. To platí na peníze, úsměv, lásku i přátelství.“

To je Stará Zmluva. A čo nová? V tej Novej Ježiš hovorí: OK, vyskúšali ste si to v malom. Už viete, ako to funguje a že to funguje. Uverte teda – a dajte s vierou 100%! Dajte všetko²! A potom aj Boh dá všetko. A tým všetkým je – Boh sám. Boh sám v osobe Ducha Svätého, ktorá zostupuje a naplnia človeka už nie len darmi a charizmami, ale niečím omnoho dôležitejším: Bohom. Božím životom. Samým Nebom. „Duch adoptívneho synovstva zbožštuje veriacich, lebo ich životne spája s jednorodným Synom, Spasiteľom“ (KKC 1129).

Toto je to, čo oslavujeme dnes. A prečo to oslavujeme? A verejnou bohoslužbou – liturgiou?

Práve preto, že si uvedomujeme asymetrickosť našej Zmluvy s Bohom. To nie je férový kontrakt, v ktorom každá strana profituje a sú si navzájom kvit! V tejto Zmluve my dávame Bohu smiešne „nič“³, ktorým sme my sami – „nič“, ktoré Boh nijako a na nič nepotrebuje⁴ a ktoré Mu prináša len množstvo problémov, bolesti a utrpenia⁵. A na druhej strane nám Boh dáva nekonečne – fakt nekonečne! – viac, dáva nám Seba, svoj Život, večnosť v blaženosti Neba, zbožštenie!

Preto si zaslúži našu vďaku. Nič iné Mu dať nemôžeme, ale môžeme Mu aspoň verejne poďakovať. A preto je bohoslužba – verejné uctievanie, vďakyvzdávanie, oslavovanie a vyvyšovanie Boha pred tvárou celého sveta – tak dôležitá! Ak by sme sa jej nezúčastňovali, alebo ju brali nejakú inak (hoci aj ako nepríjemnú „povinnosť“, či dokonca niečo, čím my Bohu prejavujeme nejakú láskavosť) – tak by sme boli len prachsprostí nevďačníci, drží egoisti, bezcitný odpad ľudskej spoločnosti, počahané individuá, ktoré ani len poďakovať nevedia za obrovitánske dary, ktoré by si inak nedokázali nijako a nikdy sami dať a ktorými ich Boh nadmieru vo svojej štedrosti obsypáva – presne podľa slov, ktorými sám seba v Zmluve zaviazal: „mieru dobrú, natlačenú, natrasenú, vrchovatú vám dajú do lona.“ Amen!

Váš Inky

¹ „Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás“ (Lk 22,20 SSV)

² porov.: „Tak ste aj vy, bratia moji, zomreli zákonu skrze Kristovo telo, aby ste patrili inému, tomu, ktorý bol vzkriesený z mŕtvych, aby sme prinášali ovocie Bohu.“ (Rim 7,4 SSV)

³ „Preludu sa človek podobá, jeho dni sú ako letiaci tieň“ (Ž 144,4 SSV)

⁴ porov.: „Aj keď budem hladný, nebudem pýtať od teba; veď moja je zem i s tým, čo ju naplnia.“ (Ž 50,12 SSV)

⁵ porov. úvaha č. 399 (dôvod č. 3) + č. 401